

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. Cene: do 9 petih vrst 1 D, od 10-15 petih vrst 1 D 50 p, večji inserti petih vrst 2 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklci petih vrst 3 D; poroke, zaroke velikost 15 vrst 30 D; ženitne ponudbe beseda 75 p. Popust le pri naročilih od 11 objav naprej. — Inseratni davek posebej. Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravištvu „Slov. Naroda“ in „Narodna tiskarna“ Knašičeva ulica št. 5, pritrilčno. — Telefon št. 304.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knašičeva ulica št. 5, I. nadstropje. Telefon št. 34.

Besedila sprejema le podpisana in zadesetno frankovano. Repetitivov se ne vrača.

Posamezne številke: v Jugoslaviji navadne dni 75 par, nedelje 1 D v inozemstvu navadne dni 1 D, nedelje 1-25 D Poština plačana v gotovini.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti: V Jugoslaviji: V inozemstvu:

celoletno naprej plačan D 120—	celoletno D 216—
polletno 60—	polletno 108—
3 mesečno 30—	3 mesečno 54—
1 10—	1 18—

Pri morebitnem povišanju se ima daljša naročnina doplačati. Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vedno po nakaznici. Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo ozirati.

Pred izbruhom novega konflikta v bližnjem orijentu.

GRŠKA SE PRIPRAVLJA, DA ZASEDE CARIGRAD. — FRANCIJA IN ITALIJA ODLOČNO NASPROTNI. — ANGLIJA HOČE ZADOVOLJITI NACIONALNE ASPIRACIJE GRŠKE? — PROTEST RUSIJE.

MALA ANTANTA IN GRŠKA.

Poslanec Balugdžić o političnem položaju Grške.

— Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Poslanik v Atenah Balugdžić je po povratku z Bleda v Beograd podal nekemu dopisniku obširnejšo sliko notranjih in zunanje-političnih razmer na Grškem.

Uvodoma je poslanik Balugdžić odločno dementiral vse vesti, ki so bile razširjene o njegovem prihodu na Bled. Izjavil je, da je prišel na Bled samo s tem namenom, izročiti kralju in kraljici pozdrave grške kraljice Elizabete. Odločno je zaničal tudi vesti o dozdevnih spremembah na našem dvoru. Končno je podal obširno sliko o položaju na Grškem.

Po njegovih izjavi je Grška trenutno v težkem položaju in to v finančnem, gospodarskem in posebno v političnem oziru. Da se dosežejo boljši zunanji politični uspehi, se grške politične stranke trudijo omiliti notranje prepire. Med grškim narodom pa je v splošnem nastopilo veliko nezadovoljstvo proti Turčiji. Grška ima še vedno pod orožjem 250.000 vojaštva. Glede vprašanja pomirjenja s Turčijo pa so nazorj celo med zavezniki zelo deljeni. Med Francijo in Anglijo vladate v tem vprašanju dve absolutno različni tezi. Ker je sedaj položaj Grške takšen, še ni mogoče misliti na zvezo z malo antanto. To vprašanje je sedaj težko rešiti, ker se Grška nahaja še vedno v bojnem stanju, dočim stremi zveza male antante za vspostavitvijo dolgotrajnega in popolnega miru v Evropi. Šele, ko se rešijo vprašanja, ki tvorijo sedaj netivo za razne konflikte v Mali Aziji s Turčijo, je mogoče govoriti o sprejemu Grške v malo antanto in bodo mogoča pogajanja med zastopniki Grške in zastopniki male antante.

— Pariz, 30. julija. (Havas) Listi javljajo, da je poslovni odpravnik izročil ministrstvu zunanjih zadev formalno noto grške vlade, ki prosi za dovoljenje in odobrenje, da zasede Carigrad. Grška izjavlja, da hoče

v tem vprašanju nastopati v popolnem soglasju z zavezniki. Listi pa pristavljajo, da je bila ta nota takoj nemudoma zavržena.

— Atene, 30. julija. (Havas.) Zavezniki vladam izročena nota Grške vsebuje izjave glede končne zasedbe Carigrada kot edino mogoče sredstvo za pospešitev miru na vzhodu. Nota prosi, da ne bi zavezniki nasprotovali okupaciji Carigrada. Predsednik zavezniške komisije v Carigradu Harrington je izjavil, da vselej s silo prepreči vsako proti Carigradu naperjeno akcijo. Ta izjava je napravila v Atenah globok vtis. Ob 3. popoldne je bil sklican ministrski svet na posvetovanje.

— Pariz, 31. julija. (Havas) »Temps« javlja: Načrt Grške smatrate francoska in italijanska vlada za nedopusten. Francoska vlada ne more v sedanjem trenutku trpeti nobene napada na Carigrad. Vsak tak napad se s silo prepreči. Italija odobrava to stališče. Francija je svoje mnenje v tem vprašanju naznanila britanski vladi, katera se mu pridružuje.

— London, 30. julija. (Reuter.) Sovjetska vlada Rusije je objavila protest proti gibanju grškega brodovja v Dardanelah. Proti temu protestu naglašajo, da je z gibanjem nemških bojnih ladij »Göben« in »Breslau« leta 1914. nevtiralnost Dardanel zavržena.

— Carigrad, 30. julija. (Havas.) V Rodosu se neoprestano izkrcavajo grške čete broječe 25.000 mož. Grška patrola je vdrila v nevtiralno cono. Bila je zavržena.

— London, 30. julija. (Reuter.) Na Maltili stacionirani polk II. Sussex je dobil povelje, da se vrca za Carigrad.

— Atene, 30. julija. (Izvirno.) V Solunu in po Traciji je opažati mogoče gibanje grških čet. Grška izjavlja, da je sklenitev mirnih odnosov med Turčijo in Grško v sedanjem političnem trenutku mogoča le z radikalno rešitvijo maloazijskega vprašanja. Na Grškem je sedanjí politični položaj tak, ki zahteva končno in definitivno rešitev vprašanj bližnjega orijenta. Z okupacijo Carigrada namerava Grška doseči mir. Po vesteh z dežele vlada med grškimi prebivalstvom veliko navdušenje za okupacijo Carigrada, ker bi se na ta način izpolnil stoletni ideal vsega helenstva. Nekatera poročila vele, da Anglija ne nasprotuje tej akciji, ker je vedno podpirala nacionalne težnje Grkov.

Bavarski separatisti.

Monakov o, 26. ulija.

Precej analogije je med našimi in bavarskimi separatisti. Kakor pri nas, tako združujejo tudi na Bavarskem partikularistično idejo z gospodarskim položajem. Politična stran sama na sebi ne bi uplivala na množico, ki je v bistvu precej indiferentna napram političnemu strankarstvu, toda agitacija z zboljšanjem gospodarskega položaja pridobita na vplivu med maso. Naši avtonomisti kaj radi agitirajo z obljubami na zlate gospodarsko - finančne razmere, ko preneha Slovenija s plačevanjem davkov osrednji državi blaginji, kar bi se zgodilo, ako se izloči Slovenija kot avtonomna država v državi. Koliko hujskanja je šlo že preko avtonomističnih listov na račun naše politično - gospodarske zrelosti!

Tudi na Bavarskem agitirajo partikularisti na podoben način. Klerikalno in ostalo separatistično časopisje — kakor pri nas — priobčuje gospodarske tabele, kako se bo izboljšalo gospodarsko stanje, ko ostane vsa moka do zadnje vreče doma. Masa seveda varuje dokazovanjem na napačnih premisah ter je prepričana, da bo izgnila tudi draginja, ako bodo Bavarci konsumirali vse sami, kar pridelajo. Hujskači pa še pri tem pozabljajo, da ostane Bavarska potem brez vestfalskega premoaga, ki ga potrebujejo Bavarci vsaj za varenje svoje najljubše in edine pišče.

Dočim so pričeli naši separatisti rovariti še le po ustanovitvi naše lastne države, so Bavarci rovarili že pred petdesetimi leti kljub temu, da je imela monarhistična Bavarska svoje privilegije. To se pravi, rovarili so elementi, ki jim gre vedno za nadvlado in ki niso nikdar zadovoljni, ako ne morejo izvajati nad ljudstvom teorija svojih demagoških načel. Bavarski klerikalci so imeli preje vendar katoliško monarhijo, pa so vseeno širili med ljudstvom sovražstvo proti skupni nemški državi. Ko pa je padla hohenzollerska Nemčija, so se na podlagi svojih privilegijev v Viljemovi Nemčiji uprli nemškemu centralizmu ter niso hoteli priznati weimarske državne ustave z izgovorom, da je bil takrat na Bavarskem komunistični prevrat in da zato pri ustavi niso mogli sodelovati pravi Bavarci.

Tako je šlo naprej do zadnje bavarske ekstaturo. Vso akcijo so vodili in vodijo še klerikalci, ki so pridobili tudi nekaj napredniakov za svoje načle. Združuje jih geslo »Proč od Berlina!« Treba je omeniti, da niso vsi za vzpostavitev bavarske monarhije. Tudi nemška ljudska stranka kot taka se ni javno izrekla proti skupni nemški republiki. Značilno za njeno neorientacijo je dejstvo, da je v berlinskem državnem zboru glasovala za zakon o zaščiti republike, dočim so njeni bavarski pristasi nastopili proti zakonu.

Tudi ni vsa Bavarska na strani separatistov. V severni Bavarski se je pojavil velik odpor proti obstrukciji bavarske vlade. V Norimberku se je zbralo 21 županov iz večjih severno-bavarskih mest, ki so protestirali proti možnosti ločitve Bavarske od nemške države. Norimberški mestni svet pa je v tajni seji z veliko večino sklenil, da ostane zvest skupni nemški državi in da je norimberško prebivalstvo brezpogojno za državno edinstvo.

Kakor poročajo monakovski listi, je vlada v Berlinu sklenila, da za sedaj ne bo nastopila preveč ostro proti

kršenju državne ustave s strani Bavarske, da pa bo zavzela odločno stališče napram separatističnim poskusom.

Na Bavarskem hočejo klerikalci in njihovi avtonomistični pristasi monarhijo, pri nas v Slovenijo pa republiko. Tu so prepričani, da bi vzvratela njih pšenica v Wittelsbaški monarhiji, v Sloveniji pa so prepričani, da je to v narodni monarhiji nemogoče. Zato varajo eni in drugi nepoučeno ljudstvo in mu obljubljajo zlate gradove tam, kjer jih nikdar ni bilo in tudi nikdar ne bo. Iks.

P. V. B.:

Stalno mednarodno razsodišče.

V okviru Družbe Narodov (Societe des Nations) v Ženovi se nahaja tudi stalno mednarodno razsodišče (Cour permanente de Justice Internationale). Prva letošnja seja tega razsodišča se je vršila, kakor do loča njegovih pravilnik, 15. junija v Hagu. Najprvo so se na tej seji uredila gotova vprašanja administrativne vrste, ki se tičejo lastnega poslovanja, nato je na razsodišču začelo s študijem dveh zadev, ki so mu bile predložene, da izreče o njih svoje mnenje.

V teh dveh zadevah je to razsodišče v javni seji sprejelo zastopnike devetnajstih držav in oficijelnih in drugih mednarodnih organizacij, ki so izrazile željo, da bi jih razsodišče pripustilo k besedi v teh zadevah. Otvoritev sei se je izvršila brez vsake slavnosti, katti oficijelna otvoritev se je bila slavila v pretečenem februarju in sta se je udeležila glavni tajnik Družbe Narodov in zunanji minister Nizozemske. Sodniki razsodišča pripadajo sledočim državam: po 1 Holandec, Francoz, Španec, Italijan, Kubanec, Anglež, Amerikanec, Danec, Japonec, Norvežan in Rumunec.

Eno važnejših administrativnih vprašanj, ki jih je obravnavalo razsodišče, je način direktnega dopisovanja razsodišča z državami. Da spozna mišljenje raznih vlad, kar se tiče tega dopisovanja, je poslalo razsodišče vsem zainteresiranim državam pismo marca meseca. Večina devetnajstih držav, včlanjenih v D. N., je odgovorila, da želi direktno dopisovanje z njih ministerstvi zunanjih del, druge pa, med njimi

*) Zanimivo je, da niti v tem razsodišču ni nobenega zastopnika naše države, niti v drugih odsekih in komisijah D. N. jih ne nahajamo, kakor razvidim iz izvestia D. N. (Resumé mensuel, Vol. II, No. 6, po katerem je ta članek posnet.)

naša Kraljevina, so za to določile svojega diplomatskega zastopnika v La Haye. Dodati je treba, da sta razvzen tega prišla odgovora tudi od Združenih držav in Nemčije, ki nista člana D. M.

Nemški odgovor, ki ga je podpisal ranjki Rathenau, pravi med drugim, da je nemška vlada »z velikim zanimanjem vzela na znanje definitivno sestavo razsodišča, katerega delovanje bo posvečeno veliki ideji mednarodne pravice.«

Vprašanja, ki jih ima obravnavati razsodišče, so mu predana od sveta D. N. (Conseil de la S. D. N.), in razsodišče lahko odloči v sporih, ki so jih prijavile vlade raznih držav, ali pa more tudi izreči svoje mnenje o kateremkoli sporu ali zadevi, ki mu ga predloži svet ali skupščina D. N. (le Conseil ou l'Assemblée).

Od dveh vprašanj, ki sta se obravnavali na zadnji seji, je bilo prvo poslano od upravnega sveta mednarodnega biroja za delo (Bureau international du Travail), drugo pa od francoske vlade. Prvo vprašanje se tiče imenovanja delavskega zastopnika Nizozemske na mednarodni konferenci dela, drugo pa se glasi: Ali obsega kompetenca mednarodne organizacije dela tudi osebe, zaposlene pri poljedelstvu, in sicer kar se tiče mednarodne ureditve delavnih pogojev.

Devet držav je porabilo priloško, da so bile povabljene od razsodišča, in je izrazilo željo, da bi bile zaslišane, med njimi tudi Madjarska, ki sicer še ni član D. N., toda ima po členu 35. pravilnika k temu pravico, kakor sploh vsaka država.

Pri prvi seji je angleški attorney general Sir Ernest Pollock na povabilo predsednika imel kratek nagovor, iz katerega prevzamemo sledeče stavke:

»Danes začena s poslovanjem razsodišče, ki je bilo odgovarjajoč splošni želji pravice, ustanovljeno od D. N. v zavesti, da je spoštovanje zakona edina resnična podlaga miru, in v zaupanju, da bi takšna ustanova mogla izpolniti ljuliko medsebojnega nesporazumljenja, ki ima v kali težke konflikte in vstvaria nesprotnost med narodi. Deistvo samo, da to razsodišče deluje, naznača, da je pravo podlaga naše civilizacije.«

IMENOVANJE VELIKIH ŽUPANOV.

— Beograd, 29. julija. (Izvirno.) V političnih krogih smatrajo za verjetno, da vlada izvede zakon o pokrajinskih oblastih in veliki župani bodo imeli nalogo voditi volitve v pokrajinsko oblastno skupščino. Notranje ministrstvo izdeluje načrt organizacije pokrajinskih oblasti in pripravila vse potrebno za imenovanje velikih županov.

DOLGOVI FRANCIJE.

— London, 28. julija. (Woli.) Newyorški dopisnik »Timesov« javlja: V današnji prvi konferenci komisije za fundiranje zavezniških dolgov je izjavil vodja francoske delegacije Parmentier: »Francija je pripravljena svoje dolgove plačati, smatra pa sedaj plačilo za nemogoče.«

Ivan Albrecht:

Križev pot.

Nekdaj so ljudje hodili v cerkve moliti križev pot. Pobožno, od postaje do postaje, s prošnjami in vzdihji so molili in premišljevali trpljenje Kristovo. Gotovo hodijo mnogi še dandanes: pobožno, od postaje do postaje, s prošnjami in vzdihji molijo in premišljeujejo trpljenje Kristovo. Med njimi so vsi tisti, ki lastnega trpljenja nimajo, ga ne poznajo ali pa nočejo poznati. Blagor jim!

Drugi molijo svoj križev pot drugje. Ti drugi — Ljubljana jih premore danes prav znaten odstotek — romajo v Prečno ulico, kjer bel napis s črnega polja naznanja romarjem, da tam kraljuje beda in nadlog predzadnja postaja, mestna zastavljalnica.

Romarjev je vedno dovolj. Prihajajo žene, izsušene in vele, kakor da so se splašile iz groba. Te grede brezbržno s svojim bremenom. Če se jim ne umakneš s hodnika, godrnjajo nad teboj in ti postrežejo s prav kočljivo-ljubeznivimi priimki. Vmes so pijančki, ljudje vesele volje in dobrih sklepov. Kar imajo odveč, neko »spravit«, ker so trdno sklenili, da bodo o prvi priliki spet vse »rešili«. Tudi otroci

so med romarji. To je zanemarjena deca, ki jo ubija beda. Lica so pepelnata in temu in onemu je na obrazu zapisana prezgodnja smrt. Tudi oni neprijetni dihi predmestij veje s teh obrazov, ona sajasta usoda, ki tira najlepše cvetje v blato. Vendar je deca vesela in se smeje na svojem žalostnem potu. Kakor da so pobegnili iz strašne ječe, taki so ti otroci! Še pravkar jih je trla groza. Oče je v pijanosti vihtel palico nad njimi, mati jih je klela v obupu! Zdaj so svobodni in solnce se jim smeji. Ko odlože breme, se približajo kruhu. Oče jih bo gladil in mati jih bo vesela. . . .

Zadnji med romarji, nekaka elita, to je slavni srednji stan. Udove in žene uradnikov, ki so v spominu na nekdanje boljše čase še vse plahe in sramežljive. Z gibkostjo, prisiljenim smehljanjem in s gladkimi kretnjami skušajo zakriti beračijo. Po cesti se plaho ozirajo na desno in levo, če jih morda ne vidi srečnejši znanec, ki bi jih utegnil — kaj? . . . Nihče ne ve, kaj, le sramežljiva redčica mu ob taki misli raspali lica.

Joj, te karavane, joj, te romarice! Mož sedi v istem času v pisarni, veličastno sedi in rešuje akta. Mogočen je in stotero src trepeče v upu nanj. Žena, — žena je ponižna in potrpe in ro-

ma s svojimi najboljšimi zakladi na križev pot, skrivaj in po ovinkih v Prečno ulico, kjer kraljuje mestna zastavljalnica. Kakor vidra šine v vežo, v urad in razkaže svoje premoženje. Včasih so zlati uhani, včasih verižica, ura, včasih broša, spomin na mater, babico, spomin, ki ga ne bi dala za nobeno ceno. Ali preko vseh spominov grozi lačen želodec, raztrgani otroci in nevarnost za možev ugled. Kako ne bi! Ze blizu svetnika je mož, pa naj nosi zakrpane hlače!

Vsa zardela stopi gospa pred ceničle. Gospod gleda, tehta in pove. Znesek ne predstavlja niti desetino prodajne vrednosti.

Gospa se zdrzne. V hipu ji s polno jasnostjo plane v dušo zavest ponižanja in osramočenja. Najraje bi planila, pograbila svoje stvari in zbežala, toda beda je močnejša od ponosa.

»Ali ne bi mogli več?« zaprosi gospa s plahim glasom. Ceničle, gospod, ki je rejen in važen sličnih prošelj, se nasmešno in primakne par dinarjev. Gospa pogleda kakor v hipnozi. Nič ne reče, le glavo sklone in plaho prikima.

Njej sledi druga, tretja, nebroj. Med zadnjimi je vička dama. Da je ne izdaja ponošena obleka, bi jo clovek

štel med tiste sloje, ki ne poznajo skrbi za vsakdanji kruh. Ko razveduje culo, se ji tresejo roke in v oči ji silijo solze. Iz svežnja izmota lepo damsko obleko, frak in še nekaj drugih oblačil. »Štiristo dinarjev,« pove ceničle. Vsa okolica se zgane, ko začuje tako vsoto. Le gospa se prestraši:

- »Samo?«
- »Ni mogoče več!«
- »Toda, pomislite —«
- »Ni mogoče! Ne gre v denar!«
- »Saj bom vendar rešila —«
- »Ze, ze! Kakor vam je ljubo,« zamrmra ceničle in se ozre po drugih strankah. Ko odpravi dve, tri, se obrne k dami, ki še vedno stoji tamkaj.
- »Vam je prav?«
- »Ali bi bilo mogoče vsaj petsto?«
- »Izključeno!«
- »Saj je vendar vrednost —«
- »Danes ne! Obžalujem!«
- »Gospod!«
- »Mi je res žal —«
- Dama se zdrzne. Zaihti in omahne.
- »Prosime, dahnite plaho in si otira solze.
- Ceničle sede, zapiše, potem pa dalje, dalje. Brez konca je procesija in brez kraja, brez podobe in brez razpela ta trpki križev pot.

Politične vesti.

29. julija. Na dan 29. julija je padla zanimava obletnica žrtve iz leta 1845. »Riječe piše o tej obletnici v svojem sobotnem plovniku: »To so prve žrtve, katere je dal ilirizem za svojo veliko idejo. Na omenjeni dan je prišlo pri volitvah do poraza ilirske stranke in do zmage madžarsko-hrvatske stranke. Madžarone so rešili Turpoljci, za nje so glasovali tudi kmetje iz Morava in Sv. Ivana Zeline, vodil pa jih je zloglasni Levin Rauch. Po volitvah je prišlo na Markovem trgu do spopada in vojaštvo je streljalo na ilirce in padle so julijske žrtve. Ilirstvo pomeni jugoslovenstvo, pomeni slovenstvo sploh. Ono je v zvezi s kulturno in politično renesanso slovenstva v centralni Evropi. Proti njemu se je dvignilo madžarstvo in njegovi voditelji niso bili nikjer tako omrznjeni kakor v Pešti, kjer so kovali proti njim denunciacije in lagali o ruskem denarju. V Zagrebu in na Hrvatskem se je dvignila proti ilirski posebna »horvatska« stranka, naklonjena Madžarom in madžarizaciji. Na čelu jej je stalo višje plestvo. Dve koncepciji v hrvatski politični mentaliteti sta prišli že takrat do izraza in z njima imamo opraviti ves čas probulena narodnega življenja. Za Gajem je prišel Strossmayer s svojim velikim kulturnim in političnim delovanjem in dobil svoje nasprotnike v »čistih Hrvatih«, v starčevčanstvu. Nikdo ni Strossmayerja huiše mrzil kot Starčević. Ko se je osnovala jugoslovenska akademija, je bil Starčević na strani vlade, ki je ugovarjala temu imenu. Kolikor je bilo prvotno starčevčanstvo revolucionarno in protistarišsko, toliko se je v časom izrodilo na nasprotno stran. Pri zaključku svetovne vojne je bil frankovnik poražen in diskreditiran, hrvatska inteligenca mlada in stara je jugoslovensko orijentacija, kateri se pridružilo pravaši, ki sodelujejo pri proglašanju našega ujedinjenja leta 1918. v Beogradu. Dve ideji, ilirstvo in jugoslovenstvo, imata proti sebi plemenske ekskluzivizme, ki se pojavljajo v raznih oblikah. Na hrvatski strani je danes v tem oziru kriza močnejša nego na srbski, ker se je dal velik del inteligence vplivati po raznih nedostatkih in neprilikah povojnega časa, da meče krivico na novo politično stanje in ne na prave zroke. Prepričani pa smo, da se borba v notranjosti hrvatske zaključuje z zmago široke jugoslovenske koncepcije ter tudi novi obliki ozkega plemenskega hrvatsva, ki je prozvoščile prve žrtve na Markovem trgu in ki se danes javlja v radičevčini, torej zopet v službi oslabljanja naroda v korist tujcem, zada poraz toliko hitreje, ker se je takol pokazalo, da je ono v službi tujinstva. Danes se nahaja jugoslovenska koncepcija v defenzivni borbi, toda prepričani smo, da po novi generaciji in po dobrih instinktih naše rase si pribori tudi v bodočnosti zmago, kakor si jo je priborila v preteklosti v ilirizmu, da nas nacionalno preporedi v Strossmayerjevem jugoslovenstvu, da nas odgodi za veliko idejo, ki je doživela apotheozo dne 1. decembra 1918. v Beogradu, ko so se Srbi, Hrvati in Slovenci ujedinili v eno državo. Ilirska kri ni tekla zaman, pa tudi zaman ne bodo žrtve, ki jih prinaša sedanja jugoslovenska generacija.

Kako so pokopali morilca ministra Rathenaua? Pri pogrebu morilcevega ministra Rathenaua v Saalecku je prišlo do zanimivih incidentov. Grobarji niso hoteli izkopati jame za morilca, naker so jih izkopali ostentativno dijaki iz Lipskega, Halle in Jene, ki so dospeli, da se korporativno udeležijo pogrebu morilceve. Morilčevi krsti sta bili pokriti s cvetjem in v zvezi. Bivša Ehrhardtova brigada je poslala ogromen venec s trakovi in barvah bivše Nemčije. Dijaki sami so prenesli krsti iz mrtvašnice na pokopališče ter ju pokopali lastnorčno.

Smrt francoskega generala Maistrea. Te dni je umrl na vnetju slepiča francoski general Maistre, znan iz svetovne vojne. Ob pričetku vojne je bil aradni štabni načelnik ter se je udeležil bitke ob Marni. Celih 32 mesecev je poveljeval 21. vojnemu zboru. l. 1918 pa je bil imenovan za poveljnika na severni fronti. V oktobru 1917 je v treh dneh osvojil Chemin des Dames ter zajel 12.000 vojakov in 200 topov. Na italijanski fronti je branil italijansko vojsko ob Piavi, za časa zadnje nemške ofenzive pa okolico Reimsa. Francoska vojska je izgubila z njim enega najzastavljivejših in najspodobnejših voditeljev.

Anglija in Egipt. Iz Kaira poročajo, da so angleške oblasti aretirale sedem uplavnih pristašev Zagbul paše, ker so osumljeni, da so sestavili razglas, kar je hujska k uporu. Aretacije so se izvršile na podlagi obsednega stanja.

Glasbeni vestnik.

Dva ruska koncerta. Dne 22. in 23. t. m. sta se vršila na vrtu hotela Tivoli dva koncerta prvega ruskega balalažnega orkestra v Jugoslaviji s sodelovanjem pevskega zbora in plesalcev. Nad vse zanimiv program je seznanil poslušalstvo z rusko narodno godbo, pesmijo in plesom. Izvajanja posameznih točk programa je izzvalo v občinstvu burno pohvalo. Žal, da sta se koncerta vršila baš na dni sokolskega praznika, kar je mnogo ljubiteljev ruske godbe in pesmi zadržalo, da niso mogli posetiti teh po vsebini in izvajanju pri nas tako redkih koncertov. Od prirediteljev koncertov pa smo izvedeli, da se koncerti ponove meseca avgusta in septembra, kar z veseljem pozdravljamo. Sedaj pa igra balalažni orkester pod vodstvom g. A. Bangarova na vrtu hotela Tivoli vsak večer od četrta na 9 do tridečet na 11.

Afera Jadranske banke.

PREISKAVA PRI JADRANSKI BANKI V TRSTU.

V soboto dopoldne se je raznesla po Trstu senzacionalna vest, da je policija izvršila pri Jadranski banki preiskavo in aretirala nekaj uradnikov. Preiskava je baje dognala zlorabo na škodo državnega erarja. Osvadbo za to je podal odpuščen uradnik banke Kolumbić, ki pravi, da je ravnatelj banke Anton Kaič s sodelovanjem podravnatelja Milana Milinovića in dveh uradnikov Alojzija Kodrota in Edvarda Zakrajška s falsificiranjem knjig in dokumentov oškodoval italijanski erar za par milijonov. Spomladi letos, zlasti v aprilu, bi bila banka izvršila falsifikacije v svrhu, da dobi ugodnosti v izmenjavi avstro-ogrške valute, in banka bi si bila tako pridobila par milijonov. Baje se je nahajal takrat generalni ravnatelj Kamenarović v Rimu in bil v stalni zvezi s Trstom. Tako se govori v Trstu in pravi se, da je Kaič nesel v Rim falsificirane ekstrakte. Falsifikati se nahajajo v glavnem v drugi knjigi filijalk za leto 1919 na strani 211 do 212 (šibeniška filijalka). Originalni list je bil raztrgan in nameščen z drugim. Predragočila so se nadalje imena dolžnikov, ki niso imeli pravice do ugodnostne zamenjave, in navajala so se druga bivališča. Kaič je ukazal in prizadeti uradniki so izvršili, kakor je odredil. Jadranska banka v Trstu je začasno zaprla svoj urad. Aretirani so podravnatelj Milinović, Kodro in Zakrajšek. Kaič je par dni poprej odpotoval na Koroško, kjer se ob Vrbskem jezeru mudi njegova bolna žena. Tiralič je bila izdana tudi za generalnim ravnateljem Ciro Kamenarovićem. Preiskovalni sodnik je na dolgo zaslješaval odpuščenega uradnika in obtožitelja Kolumbića. Ta je bil odpuščen baje zaradi tega, ker se je imenom zveze bančnih uradnikov postavil proti nameravani odpustitvi nekaterih svojih kolegov. V zavodu pa pravijo, da je bil odpuščen radi nesposobnosti. Umevno, da je ta stvar vzbudila povsodi senzacijo. Vrši se preiskava, ki ugotovi krivdo ali nekrivdo. V ospredju senzacije stoji tržaški ravnatelj Kaič. Najbrže bo tu vmes tudi kaj italijanske gozbe proti jugoslovenskim denarnim zavodom.

Jadranska banka centrala Beograd, v Ljubljani nam pošilja z ozirom na vesti nedeljskega Jutra o nerednostih pri Jadranski banki v Trstu to-le informacijo in pojasnilo:

Osvadba, ki je dala povod za hišno preiskavo v lokalih Jadranske banke v Trstu in za aretacijo treh uradnikov, je po uradnih informacijah, ki jih je uprava večeraj dobila iz Trsta, čin niskotne maščevanosti bančnega uradnika Kolumbića ki je bil radi nemarnega poslovanja pred kratkim od službe suspendiran. Ravnateljstvo je organizaciji bančnih uradnikov v Trstu na njeno intervencijo glede te suspenzije izjavilo, da si pridržuje konečno odločbo do prihodnjega četrtka, kar so zastopniki vzeli odobrue na znanje. Kolumbić pa ni čakal, temveč je vložil zoper Jadransko banko osvadbo. Ta je očividno frapirala in zato hipno tudi učinkovala. Da je pa ta Kolumbićeva osvadba v stvari neosnovana, sledi iz sledečega:

Leta 1919, torej za časa prejšnjih, med tem odpuščenih ravnateljev, se je vršila zamenjava kron v lire pri Jadranski banki v Trstu za takrat zasodeno ozemlje na tako neverjetno malomaren način, da je bil zavod s tem visoko oškodovan, med tem, ko so se pojedinci tudi namenoma in vedoma na njegovo škodo okoristili. Ko je novi ravnatelj Kamenarović vse to dognal, je napel vse sile, da reši zavod, Ker je Trst v Italiji, obrniti se je moral tudi na italijansko vlado, ki je po večmeščnem moldeovanju konečno pristala na to, da pregleda poslovanje zavoda za časa konverzije po svojem komisariju. Temu so bile predložene vse originalne knjige in priloge. Na podlagi njegovega poročila so se posredovanja in pogajanja pri italijanski vladi nadaljevala in se zatezala v neskončnost. Tedaj je ravnatelj Kamenarović opetovanokrat izjavil v zavodu, da bo eventualno delal odgovorne za škodo vse uradnike, ki so bili pri tej izvršitvi konverzije udeleženi. To je bil povod, da se je hotelo nekaj prav drastičnih slučajev konverzije prikriti Kamenarovićevim očem. In tako se je zgodilo, da se je pri nekaterih vknjizbah spremenila sprejemba tekstacije izplačila, vendar pa brez spremembe zneska in koristnika. Dasi je o tem vedelo vse činovništvo zavoda v Trstu, je uprava in ravnateljstvo vse to doznalo šele vsled sedanjega razkritja. Kakor je iz gorenjega razvidno, se tedaj te spremembe niso izvršile po nalogu ravnatelja Kamenarovića, temveč ravno obratno brez njegove vednosti in iz strahu pred njim. Razvidno je pa tudi to, da se z njimi ni nikomur zgodila nikaka škoda, zlasti ne italijanskemu erarju, ker se je pregled knjig izvršil še pred temi spremembami in se te izpremembe še nikdar nikjer niso predložile in uporabljale. Zaenkrat so torej omenjene nepravilnosti popolnoma interna stvar Jadranske banke v Trstu in je uprava v Trstu kakor v Jugoslaviji, o tem ni treba dvomiti. Ako mu bodo pri tem delu pomagale še sodne in druge oblasti, mu bo to le dobrodošlo.

Da se pa razume, kako se je moglo napraviti iz tega slučaja senzacionalno afero, naj služi v pojasnilo sledeče:

Poročilo o osvadbi in aretaciji je izšlo v soboto popoldne v obliki velike senzacije na prvi strani tržaškega lista »La Serac«, ki je večerna izdaja lista »Era Nuovac«. Sotrudnik tega lista je slovenski časniki, ki je bil svojčas odpuščen iz uredništva »Edinosti« in ki je tržaški dopisnik lista »Jutro«, torej v službi enega najhujših nacionalističnih italijanskih listov in obenem v službi oficijelnega glasila Jugoslovenske demokratske stranke v Sloveniji. Ta mož je v soboto zvečer s »Serac« žepu pripeljal v Ljubljano in hitel v uredništvo »Jutra«.

Uprava Jadranske banke pa je tudi obveščena, da se je od izvestne strani skušalo tudi v Beogradu nabušskati neke časopise proti tržaški Jadranski banki.

Ni prav razumljivo, zakaj hoče »Jutro« oškodovati tržaško Jadransko banko, ki se ima vsled krivde prejšnjih ravnateljev in vsled animoznosti

italijanske javnosti proti slovenskemu zavodu boriti z velikimi težavami, a ki je bila svojčas ravno gospodom okoli »Jutra« na razpolaganje za njihove potrebe. Ako imajo gospodje okoli »Jutra« poravnati posebne račune z »Jadransko banko« v Beogradu, ki ni hotela nadaljevati »dobrotvornosti« tržaškega zavoda, naj se obrnejo na njen naslov, zavod v Trstu pa naj že iz najprimitivnejšega čuta hvaležnosti pustijo v miru.

H koncu naj bo še konstatirano, da proti Kamenaroviću ni izdana nikaka tiraličica in da se isti nahaja v Kotoru.

Včerajšnji »Piccolo« v Trstu poročuje obširno o tej sodni preiskavi in zaključuje z izjavo: da iz vsega že zbrane in usotvojenega gradiva prevladuje in ostaja nam vtis, da vsa ta osvadba zoper Jadransko banko ni drugo nego čin maščevanja odpuščenega uradnika.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 31. julija 1922.

Kralj v Zagrebu. Včeraj okoli 10. dopoldne se je kralj Aleksander s kraljico Marijo odpeljal z Bleda na skoro celodnevni izlet po Sloveniji in sicer naše Posavje. Kakor nam danes iz Zagreba javljajo, se je okoli 3. popoldne pojavil kraljevi avtomobil na Savskem mostu. Prebivalstvo je kmalu kralja spoznalo in ga prisrčno pozdravljalo. Avtomobil je vozil skozi nekatere glavne ulice po mestu in je potem zopet krenil v smeri proti Ljubljani.

Odhod kralja z Bleda. Iz Beograda nam javlja naš dopisnik: V tukajšnjih krogih javnosti govore, da namerava kralj Aleksander s kraljico Marijo začetkom meseca avgusta odpotovati v Dubrovnik. Kot vzrok navajajo, da je na Bledu nastopilo hladno vreme. Kralj ostane v Dubrovniku deset dni. Pozneje nameravata kralj in kraljica prepotovati vso Dalmacijo.

Zdravstveno stanje našega predsednika gosp. dr. Ivana Tavčarja se je znatno zboljšalo, ker je lahkil prehlad zadnjih dni ugodno potekel.

O lepoti Bleda. Iz Beograda nam javljajo: Naš poslanik v Atenah in bivši minister dvora Balugdič je večeraj prispel z Bleda v Beograd in odpotoje danes v Atene. Nekemu novinarju se je zelo laskavo izrazil o naravnih lepotah našega Bleda. Poslanik je izrazil veliko občudovanje teh naravnih krasot in zatrdil, da ni pričakoval te krasote in da je Bled tako lep, da si ni mogoče misliti lepšega kraja. Končno je izrazil svoje začudenje nad onimi, ki potujejo v Švico, ko imajo doma takol diven planinski svet in mu je žal, da ni mogel ostati dalje časa na Bledu.

Kraljevič Gjozje v Beogradu. Z večerajšnjim orientekspresom je prispel v domovino kraljevič Gjozje. Kakor javlja »Novi List«, je kraljevič prispel inkognito snoči v Beograd.

Ni. Vel. kralj Aleksander je sprejel pokroviteljstvo nad društvom »Karadjordje«.

Odlikovanje uradnikov prosvetnega ministrstva. V prosvetnem ministrstvu je bil te dni sestavljen ukaz o odlikovanju in napredovanju uradnikov prosvetnega ministrstva. Ukaz je poslan kralju v podpis.

Novi šef presbitorja. Kakor poročajo beogradski listi, je bil novi šef presbitorja, g. Svetislav Predić, dosedaj dramaturg beogradskega gledališča.

Iz novinarske službe. Dosedanji šef Presbitorja dr. Aleksander Bodi so je z ostalimi delegati povrnili iz Karlovič varov, kjer je bil kongres novinarjev male antante in Poljske, v Beograd, ekom današnjega dneva prevzema oficijelno od dr. Bodijskega šefa dr. Milan Predić vodstvo in posle Presbitorja.

Poročil se je v Mariboru g. Mariti Zimerman z gđ. Matildo Petanovo. Vse najbolje!

Poroča. V Celju se je poročil v soboto, dne 29. t. m. g. dr. Fr. Kloar, odvetnik v Kozlem z gđ. Marto Križalevo iz Celja. Čestitamo!

Promocija. Na zagrebški univerzi je v nedeljo dne 30. t. m. promoviral za doktorja filozofije Josip Birsa, član udruženja jugoslovenskih novinarjev, sekcija Ljubljana.

Iz šolske statistike. V začetku minulega šolskega leta je bilo v Srbiji in Črni gorji za prvi razred ljudskih šol doraslih 224.974 otrok. Od teh je bilo vpisanih samo 69.701 otrok.

Uradniški zakon. Iz Beograda poročajo, da je vprašanje uradniških plač in kategorij popolnoma rešeno in da bo predano v najkrajšem času zakonodajnemu odboru.

Iz učiteljske statistike. Kakor je razvidno iz statističnih podatkov prosvetnega ministrstva bo prihodnje leto zaposlenih na ljudskih šolah v Srbiji, južni Srbiji in v Črni gori 4117 učiteljev in 2416 učiteljic.

absolventje trgovskih visokih šol in trgovskih akademij s predpisano prakso. Pravilno kolkovane prošnje, naslovljene na ministristvo za trgovino in industrijo, oddelek v Ljubljani, naj vložijo do 25. avgusta 1922. Prošnjam je priložiti domovinski in krstni list, curriculum vitae, studijska in druga izpričevala. Prosilci, ki še niso v državni službi, morajo poleg tega priložiti uradno zdravniško in npravstveno izpričevalo.

Kredit za zdravstvo. Kakor nam sporoča finančna delegacija, je finančno ministristvo z brzojavnim odlokom D R broj 91213, dospelim v Ljubljano dne 29. julija zvečer, dovolilo zdravstvenemu odseku v Ljubljani kredit 500.000 dinarjev.

Maribor propada. Iz Maribora: V nedelji pismu v »Jugoslaviji« konstatira nekdo, da »Maribor propada« in navaja tudi vzroke. Enega izmed glavnih vzrokov pa je pozabil. Mi smo na primer za 1. majnik ugotovili, da je bil ta delavski praznik za narodno socijalistično delavstvo »vernih duš« dan. Mrtilo, o katerem govori pisec v nedeljskem pismu, se je pojavilo najprej v NSS. To mrtilvo nas zanima v glavnem, ker zadeva stranko, zastopano kot drugo tretjino v občinskem svetu. Tu je stranka popolnoma prenehala z delom, in vsi upi, stavljeni nanjo, so splavali v vodi. Predsednik Jarh se ne udeležuje več javnih sej. Novakove interpelacije so utihnile, slišimo le še dr. Rostoharjeve dolgočasne referate. »Nobene energije, nobenega razhama v nobenem oziru... vseh slojev (torej tudi NSSarskih) se je polastila neka letargija, lenoba, otmertlost... vsaka stvar se zavlačuje in mečka, ker pač ne poznajo na magistratu, da je čas zlato.« Ta konstatacija nedeljskega pisma velja še v posebnih meri za NSS. Kajti od SLS zaropča tupatam dr. Verstovšek, na strani magistratne večine pa vsaj g. Bahun skrbi za kratek čas, odkar se je Slavovec prelevil iz proletarca v buržuja. Nad emb leto že sedi ta delavna gospoda skupaj, a do danes nima pokazati drugega, nego da so že skoraj vsa mestna stavbišča prodana inozemskim družbam, da je stanovanjska kriza prešla že v škandal in da je pod vladnimi komisari najcenejši Maribor postal pod režimom »socijalistov« najdražje in povrh še zelo zanamerno mesto v Jugoslaviji. Tupatam se sicer zaropata proti diktaturi g. Grčarja, a kadar so gospodje med seboj, se tresajo pred njim in puste, da dela, kar se mu zljubi. Potem seveda ni čudo, če Maribor propada. Svoj čas smo zamerili klubu JDS, da se je odtegnil delu v tdeških. Danes vidimo, da je imel s svojo taktiko prav. Naj pokažejo ti vsegamogčni socijalisti kaj pravzaprav znajo. Pokazali so sedaj res, kaj znajo, namreč prišli smo tako daleč, da morajo sami priznavati v »Napreju« in »Jugoslaviji«, da je vse občinsko gospodarstvo in vse drugo, kar se njih držl, zavoženo in da »Maribor resnično propada«.

Delavski izlet v Celje. Socialno-demokratska organizacija v Celju pripravila velik delavski izlet v Celje, ki se vrši dne 6. avgusta. Udeležilo se ga med drugimi tudi poslanci narodne skupščine.

Koncert v Rogški Slatini. Dne 2. avgusta priredi mladi, nadebudni umetnik, pianist Ivan Noč koncert v Rogški Slatini, pri katerem sodeluje iz prilžnosti naša najpriljubljenejša koncertna pevka Mira Costaperraria-Devova.

Za one, ki imajo vojaško orožje. Minister za vojno in mornarico je izdal naredbu, da morajo oddati vsi državljani, ki so v posesti še kakšne vojaške puške francoskega ali angleškega izvora, to orožje najkasneje do 15. septembra.

Petletnica matura. Na veselo svidenje dne 4. septembra t. l. ob 2. pop. k Cadu pod Rožnik se vabijo maturantnine ljubljanskega učiteljskega iz 1. 1917. Pridite vse, saj ste tako obljubili. — Frida Chatolova, Prule 6. Mara Sekulova, Pod Trančo 2.

Industrijem in obrtnikom, ki uvažajo potrebščine za svoje industrijske in obrtniške potrebe, naznanja trgovska in obrtniška zbornica, da se imajo kolkovati po obstoječih novih določbah prošnje za izdajanje potrdil v svrhu carine prostega novoza, počenši s 1. avgustom 1922, s kolkom za 3 dinarje in potrdila s kolkom za 10 dinarjev. Zbornična taksa pa znaša tudi za napreje le 5 dinarjev.

Historične slovnice dr. K. Štreklja II. snohič je razmakr izšel, obsega kakor I. 4 tiskane pole in stane 10 Din. Dobiva se pri Zgodovinskem društvu v Mariboru in po knjigarlah. Kdor se nima I. snopiča, naj se podviza z naročilom, dokler le še kaj zaloga.

Najnovejša poročila.

SPORAZUM Z ITALIJO.

Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Za danes je sklicana seja ministrskega sveta, ki ima razpravljati o sporazumu z Italijo, ki se nahaja v definitivnozaključnem štadiju.

VELEVAŽNI POLITICNI GOVOR LLOYD GEORGEA.

London, 30. julija. (Izvirno.) Lloyd George je imel danes v hotelu »Viktoria« velevažen politični govor o sedanjem ogroženem mirovnem položaju Evrope. Med drugimi je izrazil bojazen, da se položaj lahko tako preokrene in stvari tako postre, da pride do konflikta. Splošno napoveduje, da namerava Lloyd George na sestanku s Poincarejem predložiti Franciji popolnoma nove načrte v zadevi reparacij in v zadevi francoskih dolgov. Lloyd George namerava tudi predložiti nove načrte glede ureditve maloazijskega vprašanja. Lloyd George je brez vsakih olepšav zborovalcem s posebnim povdarkom omenjal izbruh novega konflikta v najbližjih dneh.

VESTI O KOLERI V NAŠI DRŽAVI.

Gnezdo kolere Rusija. — Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Z ozirom na razširjene vesti o pojavih kolere v naši državi je vaš dopisnik obiskal načelnika sanitetnega oddelka v ministristvu za narodno zdravje dr. Štamparja, ki je dal tole pojasnilo:

Zadnji čas so se v resnici pojavili slučajji kuge in kolere v raznih krajih naše domovine. Vesti, da naše zdravstvene oblasti niso storile vsega potrebnega in da ne morejo preprečiti razširjenja kuge, so zelo pretirane. Kuga je bila zanešana iz Rusije v sosedne države. V Bukarešti in v Solunu je bilo v zadnjem času ugotovljenih 20 slučajev kuge ozir. kolere, od 4 slučajev v Solunu sta dva smrtna. Rusija je v glavnem gnezdo vseh nalezljivih bolezni. V Odesi je sedaj obolelo 3000 ljudi na kugi. Ta bolezen se je hitro razširila v Solun in ostala pristanišča Sredozemskega morja. Pojavila se je celo v Parizu, od koder javljajo 10 slučajev. Oboleli so mornarji trgovske ladje, ki je prispela iz Marseillesa. Naše zdravstvene oblasti so preskrbele za vse in pripravile vsa sredstva, da se razširjenje kuge popolnoma omeji in zatre.

BAVARSKI KONFLIKT.

Berlin, 31. julija. (Izvirno.) Predsedniki vlad zapadno južne Nemčije Württenberške, Badna in Hessena so soglasno in enodušno izjavili, da je stališče Bavarске na vsak način nevarno državnemu edinstvu in da vse tri zvezne države južnozpadne Nemčije solidarno podpirajo centralno vlado v Berlinu.

POTOVANJE POSLANCEV NAR. SKUPŠČINE NA KRF.

Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Med parlamentarnimi počitnicami, ki trajajo do 20. oktobra, namerava večja skupina poslancev narodne skupščine potovati na Krf in na »otok Smrti«, kjer se poslanci poklonijo junakom, padlim za svobodo domovine.

Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Med parlamentarnimi počitnicami v svrhu okrepitev medsebojnih odnosov z državami male antante in Poljsko odpotuje več narodnih posl. na Češkoslovaško, Romunsko in na Poljsko. Za potovanje vlada med parlamentarnimi krogi veliko zanimaje. O tem potovanju so se že vodili razgovori.

POGODBA GLEDE IZVOZA NAŠIH VIN NA ČEŠKOSLOVAŠKO.

Beograd, 31. julija. (Izvirno.) Ekonomskofinančni odbor ministrov bo jutri razpravljalo o konvenciji s Češkoslovaško glede izvoza naših vin na Češkoslovaško in uvoza češkega piva v našo državo.

KONEC RUDARSKE STAVKE V AMERIKI.

New York, 31. julija. (Izvirno.) Z ozirom na posredovalno akcijo predsednika Hardinga smatrajo za verjetno, da bo rudarska in železničarska stavka kočana tekem tega tedna.

Začetkom avgusta prično na novem prostoru za veleselje z gradbo nadaljnih projektiranih posolj, za katere je prostor namenjen. To so v prvi vrsti: par večjih paviljonov za razstavljace, skupni pavillon za restavracijo in kavarno ter jestvine in kavarno (kakor le v Zagrebu urejeno), pavillon za zabavišča (varijete, balet in podobne prireditve), in v druge še ne določene selmske svrhe. Prostori še niso vsi okupirani in tudi razstavljalci še ne vsi prijavljeni.

Dva vajenca

sprejme takoj Jakob Babnik, vodovodni instalater, Ljubljana, Kapiteljska ulica št. 3. 5818

Kompanjon

za dobro idočo eksportno podjetje s 500.000—K in sodelovanjem ali brez tega se išče. Cenj. ponudbe pod „Stajerska 5830“ na uprav. Slov. Naroda.

Trgovski sluga

več slovenščine in nemščine, dostojnega vedenja, se išče. Samo pisemne ponudbe na poštni predal 133. 5828

Žaga

z enim ali več polnojarmeniki, z bogato lesno okolico se kupi ali vzame v najem za daljšo dobo. Soudeležba ni izključena. Tudi se reflektira na dobre vodne žage z navadnimi jarmeniki. Ponudbe na „Gozdna eksploatacija Bled“ Zeleče 6. 5793

sobarice in natakarice

za kavane in hotele Družstvo Kenda. Pogoji dobri. Oferti na gđc. Fanica Jurca, hotel „Splendit Palast“ Sofija.

Posavska štedionica d. d., Sisak traži knjigovodju

sa bankovnom praksom, vjestoj hrvatskom i njemačkom dopisničtvu. Ponude sa svjedocbama i ostalim prilozima, uz naznaku plaće i nastupu službovanja, neka se šalju ravateljstvu. 5831

Proda se

lep in dobro ohranjen biljard s kreditno desko (Wendebrett). Naslov pove uprava Slav. Naroda. 5816

Čebelarji, pozor!

Čebelni vosak kupuje po najvišji ceni Jadran, tovarna kem. izdelkov, Iv. Lapajne, Ljubljana-Moste. 5797

Potrebujem gospodično

ki ima prakso v trgovini s čevlji. Mesto lahko nastopi takoj. Plača po dogovoru. Boško Vojalič, trgovec čipelarstva, Nova Gradiska, Slavonija. 5805

Gostilničarji pozor!

Priporočamo svojo veliko zalogo raznovrstnih vin iz tukajšnjih goric Bizeljsko, Stromlje, Pišče in sicer ružička vina od K 22— naprej, dobra bela vina od 24— K naprej. Zbrana fina sladka vina rizling K 30—32—. Točna in solidna postrežba in tudi sodi na razpolago. „Globus“, trg. dr. za eksport in import z o. z. Brežice. 5833

Prodajo se

po zmerni ceni različni deli avtomobilske stroje, razne palnice in silikalnice za sadje, kodirne preše, Mayerjev Lexikon, lesene in pločevinaste posode za med ter kameniti in nikelnasti kotli ter nekaj hišne opreme. Ogleda se pri trgovcu Jenko Jurij, Škofja Loka. 5813

Pošteno dekle

išče gostilno v najem, vzame pa tudi na račun. Naslov pove uprav. Slovenskega Naroda. 5838

Dobro ohranjen

pianino

se kupi. — Naslov pove upravništvo „Slovenskega Naroda“. 5818

Iščeta se dva dobra čevljarska pomočnika.

Poizve se pri tvrdki Fani Schreuer, Gradišče 10. 5777

2 meblovani sobi

s 3 posteljami se išče/a na deželi v bližini Ljubljane za dobo meseca avgusta. Ponudbe pod „Avgust 1922“ na upravo Slov. Naroda. 5764

Družabnik

s kapitalom od 3—10 mil. kron se išče za veliko trgovsko podjetje v Zagrebu. Državljanstvo in izobrazba postranska stvar. Ponudbe pod „Družba 5784“ na upravo Slov. Naroda. 5784

Zamenjam stanovanje

obstoječe iz sobe in kuhinje. Več se izve v Spodnji Šiški, Zelezničarska ulica št. 162. 5807

Mesto samostojne gospodinje

želi gospodična srednjih let, ki je zmožna op avljati vsa gospodinjiska dela, obnemem dobro kuharica, na večje posvetstvo ali tudi k boljšemu pospodu. Ponudbe pod šifro „Pridnost 321/5806“ na upravo „Slov. Naroda“.

Več stavbenih parcel

v velikosti po 400 — 500 m² se prodaj v Zg. Šiški. Pojasnila daje Albin Smerkolj, Kolodvorska ul. 26, Ljubljana

Narodna knjigarna

v Ljubljani

Prešernova ulica št. 7.

prilporeča

kancelijski, konceptni, pisemski, ovitni inbarvani papir,

Kasete s pisemskim papirjem.

Zrgovske knjige

v vseh velikostih, črtane z eno ali z dvema kolonama, vezane v papir, platno ali polustaje.

Odjemalne knjižice po različnih cenah.

Zaloga šolskih zvezkov.

Zavitke za urade v vseh velikostih.

Vsestransko trgovsko rutiniran knjigovodja

se sprejme s 1. septembrom t. l. Cenj. ponudbe sprejma Bar. Šbil, Kobiljeva. 5892

Kupimo

proti dobremu plačilu tipkino kolo (Typenrad) za pisalni stroj Blickensderfer modela 8. Ponudbe na poštni predal št. 76, Ljubljana. 5758

Mecen

ki bi kupil za višji učni zavod veliko znanstveno urejeno zbirko hroščev, se išče. Zbirka na ogled. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5796

Parrela

v idilni legi se prodaj. Ponudbe pod „Solčno 5737“ na upravo Slov. Naroda. 5737

Malinčev sok

Prodaia Lekarna G. Piccoli Ljubljana

Trgovski sotrudnik

dober detaljist, se sprejme pri manufakturni trgovini Logar & Kolan v Kranju. 5815

Samostojen, bilanco zmožen knjigovodja in korespondent

zmožen popolnoma slovenskega in nemškega jezika in pisanja, po možnosti izvežban v Zelezniški trgovini, se išče za Zelezniško podjetje na Gorenjskem. Podrobne ponudbe dobro priporočeni prosilci pod „Zelezniška tovarna 5859“ na upravo Slov. Naroda. 5859

Kompanjona

s kapitalom iščem za dobro idočo gostilno v Ljubljani. Ponudbe z navedbo višine kapitala in drugih pogojev na uprav. Slov. Naroda pod „Gostilno/5884“.

Bližno za prevleko divanov in druzpca mehštva v veliki izbiri, dalje različno platno in jute za tapetnike, sedlarje i. t. d. priporočila tvrdka A. & E. Skabernè Ljubljana Mestni trg 10

Naicenejše

otroške vozičke, dvokolesa raznih modelov, vsakovrstni deli za razne stroje, pneumatika in zastopstvo malih pomožnih motorčkov za navadna kolesa „TRIBUNA“ Ljubljana Karlovska cesta št. 4. Zvonarska ul. št. 1 Sprejmejo se tudi popravila.

Kupujemo na veliko lipov cvat

in pžene rožičke „Isis“ d. d. Zagreb, Hatzova ulica 14, kamo se neka vzorci in ponude pošljejo.

Zvrtdka F. DEBELJAR

(preje A. Rasberger), Ljubljana. Sodna ulica 5, igra interesentom za gramofone in plošče v trgovini vsak čas brezplačno. Svetovni solisti: Caruso, Battistini, Titta Rufo, Slezak, Frieda Hempel, Schaljapin Selma Kurz itd. 5848

Kupim košnjo sena

do 3000 kg starine. Adolf Žabjek, mesar, Ljubljana, Poljanska c. 5750

Rdečo ali inkarnatno detello

je dobiti pri Sever & Komp., Ljubljana, Wolfova ulica 12. 5739

Hiša

z 9 sobami, gostilno in opravo, neka zemlja, hlev in skedenj se prodaj ali zam nja s posestvom. Cena K 600.000. Dopisi pod šifro „Na Dolenskem“ na an. družbo Aloma Company z o. z. Ljubljana, Kongresni trg 3. 5811

Plavalne pasove

z prtovine izdeluje tovarna zamaškov Jelačin & Ko. Ljubljana. 4572

Proda se radi selitve hiša

lepa, enonadstropna, z vrtom. V hiši je vodovod in električna razsvetljava. Kupcu takoj na razpolago vse gornje nadstropje ki sestoji iz 4 sob, predsoblja, kuhinje in drugih pritlikin. V kleti divarnica in pralnic. V podstrežju majhna soba za stanovanje ter ves vrt. Cena 250 000 dinarjev. Dopisi pod „Siomškova ulica 5719“ na upravo Slov. Naroda. 5719

Mesečna soba

dobro, iščem. Za dva prostora plačam 1000 K. Ponudbe na uprav. Slov. Naroda pod „Snažna soba/5855“. 5855

20.000 kron

posojila se išče za 6 mesecev proti jamstvu in dobrim obrestim. Ponudbe pod „Trgovec 16—5872“ na upravo Slov. Naroda. 5872

Zobni atelje

FERD. PALOVEC zopet sprejema.

Istotam se sprejme praktikant.

Huba

zlata na prodaj. Poizve se: Miklošičeva cesta 8/11 levo od 10 — 12. 5853

Na prodaj

dve vili s sadnim in sočivnim vrtom ter gig in kočija s konjsko opremo v Rogški Slatini blizu Korošjvora. Naslov pove uprava Slov. Naroda. 5854

Proda se lepa hiša

v Celju sredi mesta, 2 nadstropna, z lepim vrtom, cena ugodna, posredovalcev se ne potrebuje. Naslov pove uprav. Slov. Naroda. 5858

Objava.

Z ozirom na objavo Joškota Sever izjavljajva, da Joško Sever nima od naju nobenega pooblastila za naročila pri stavbi v Sp. Šiški, Kmetijska ulica ter je dotična objava brezpredmetna.

Od danes naprej je postavljen za izplačila za delavce, ki so zaposleni pri tej stavbi g. Valentin Accetto, mestni stavbeni mojster.

Ostale račune do 500.000 K pa plačuje banka sama.

Alotzij, Franc in Slavko Planinšek Ljubljana, Karlovska cesta št. 18.

Učenke za papirno trgovino, z oskrbo pri starših, sprejme tvrdka M. Tičar, Ljubljana. 5791

Peč za kurjenje prekucnih talilnikov za taljenje stekla

se iščejo kupci ali licenčniki. Cenj. ponudbe pod W. R. 6052 na an. eksp. Rudolf Mosse Wien I. Seilerstätte 2.

Prostovoljna javna dražba raznega pohištva in oprave se bo vršila v sredo, 2. avgusta na Mestnem trgu 19, I. nadstr. 5803

Razpis.

Glasbena Matica Ptuj razpisuje za šolsko leto 1922/23 za društveno glasbeno šolo

- 1. mesto ravnatelja,
- 2. dve mesti učiteljev za goali in klavir,
- 3. mesto učitelja za solopetje in klavir.

Prosilci naj vložo kolekovane prošnje z dokazili, da so dovršili konzervatorij ali enakovredno glasbeno šolo ter curr. vitae do 10. avgusta 1922 na Glasbeno Matico v Ptuj. Učna obveznost 30 ur, plača po dogovoru.

Spretna prodajalka

večja modno stroke, se sprejme v modni trgovini A. Štarkovec nasl. K. Soss, Ljubljana. 5802

Broj 3076/22.

Jeftimba.

Na školi Radatović općine Sošice imade se pokriti krov sa dobre vrsti eternitom.

Usljed toga razpisuje se ustmena jeftimba na licu mjesta na dne 20. kolovoza (avgusta) 1922 u 10 sati dopodne.

Površina istog krova iznosi oko 250 m². Dostalac imade položiti 5% jamčevinu.

Pismene ponude uz propisanu jamčevinu imadu se do 20. kolovoza (avgusta) 1922 poslati na općinsko poglavarstvo Sošice zadnja pošta Metlika.

Općinsko poglavarstvo u Sošicama, 27. jula 1922.

N.čelnik:

Ilija Badovic v. r. Bilježnik: Pajo Brkić r. v.

Za inseratni del odgovoren Valentin Kooltar,

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti mojega nepozabnega soproga, gospoda

Hinko Klešnika

gimn. profesorja v Ljubljani

izrekam tem potom najpristicnejšo zahvalo. Posebno se zahvaljujem g. poverjeniku dr. Skaberetu, gg. članom višjega šolskega sveta, tovarišem profesorjem iz Ljubljane in Celja, preč. duhovščini ter pevskeemu zboru za ginljive žalostinke, darovalcem cvetja in vsem prijateljem in znancem, ki so ga spremlili na njegovi zadnji poti.

V Ljubljani, 31. julija 1922.

Zalujoča Milka Klešnik.

Vizitke, kuverte in pisemski papir s firmo kakor vsako-
:: vrstne druge tiskovine ::
izviranje točno

„Narodna tiskarna“.

Naročila sprejema tudi „Narodna knjigarna“.

Brez posebnega obvestila.

Naš preblagi, skrbni soprog, oče, ozir. tast in stari oče, gospod

dr. Josip Furlan

odvetnik v Ljubljani,

je danes ob 9. uri v 56. letu starosti na Mirkah nenadoma preminul.

Nepozabnega rajnika položimo v ponedeljek 31. t. m. ob 15. uri na pokopališče na Verdu pri Vrhniku k večnemu počitku.

Zadušnica se bo darovala v soboto, 5. avgusta t. l. ob pol 8. uri v cerkvi na Verdu.

Ljubljana-Mirke pri Vrhniku, 19. julija 1922.

Zalujoče rodbine: dr. Furlanova, dr. Černetova, dr. Krežova.